

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 309/2019
26.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Биљане Драгојевић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Душко Миливојевић, адвокат из ..., против туженог Института за рехабилитацију ... – Организацијони цео „...“ у ..., чији је пуномоћник Мануела Милићевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 834/18 од 12.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 26.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 834/18 од 12.09.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П1 4/16 од 23.11.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи као незаконито решење туженог од 30.01.2015. године, којим је тужилци отказан уговор о раду. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да врати тужилцу на рад. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове поступка у износу од 144.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 834/18 од 12.09.2018. године, одбијена је, као неоснована жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавила тужилца, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/2011... 87/18) и одлучио да ревизија тужиле није основана.

Другостепена пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилја је била у радном односу код туженог на пословима медицинског техничара, а тужени је дана 30.11.2015. године донео решење о отказу уговора о раду, а као отказни разлог је навео да је тужилја учинила повреду радне дисциплине из члана 179. став 3. тачка 5. и 8. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 75/14). Она се огледа у томе да је дана 07.11.2015. године на свом радном месту у радно време тужилја испољила понашање које представља радњу извршења кривичног дела учињеног на раду и у вези са радом, као и понашање које је такво да не може да настави рад код послодавца. Упозорена је на разлоге за отказ уговора о раду од стране туженог, на које се изјаснила писаним путем. Нижестепени судови су утврдили да је тужилја поменутог датума, приликом обављања послова медицинске сестре у стационару ..., у коме се старала о пацијентима који не могу да се старају о себи, у соби ... од ББ, док је лежао у болесничком кревету, из новчаника који се налазио у фиоци комоде, извршила крађу новца у износу од 10.000,00 динара, након чега је новац ставила у џеп униформе, а затим изашла из собе, чиме није поштовала радну дисциплину прописану актом послодавца. Против тужиле је одбачена кривична пријава из разлога што је у питању кривично дело малог значаја, што је степен кривице учиниоца низак, а штета и последице су неосетне, као и јер је оштећенима надокнађена штета.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су оценили да тужбени захтев тужиле за поништај оспореног решења и њеног враћања на рад нису основани.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 5. и 8. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 75/14), прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину ако његово понашање представља радњу извршења кривичног дела учињеног на раду и у вези са радом, независно од тога да ли је против запосленог покренут кривични поступак за кривично дело и ако не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Чланом 180. истог закона прописао је да је послодавац дужан да пре отказа уговора о раду у случају из члана 179. став 2. и 3. овог закона, запосленог писаним путем упозори на постојање разлога за отказ уговора о раду и да му остави рок од најмање осам дана од дана достављања упозорења да се изјасни на наводе из упозорења. У упозорењу из става 1. овог члана, послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ и рок за давање одговора на упозорење.

Одредбом члана 181. истог закона прописано је да запослени уз изјашњење може да приложи мишљење синдикату чији је члан у року из члана 180. овог закона. Послодавац је дужан да размотри приложено мишљење синдиката.

Члана 2. Пословног кодекса туженог, прописано је да је запослени дужан да се савесно и одговорно односи према раду, да све послове за које је задужен извршава у складу са законом и правилима струке, а чланом 15. истог кодекса прописано је да је запослени дужан да се са највећим степеном професионалног уважавања односи према пацијентима и пословним партнерима.

Одредбом члана 18. став 1. алинеја 3. и тачка 21. уговора о раду, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени не поштује радну дисциплину, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца и свака радња којом се вређа углед или интерес института, запосленог у институту, корисника услуга института, а посебно болесника.

Имајући у виду цитиране одредбе Закона о раду, Пословног кодекса туженог и уговора о раду, Врховни касациони суд је нашао да су нижестепени судови донели правилан закључак да је тужила учинила повреде радне дисциплине које су јој оспореним решењем стављене на терет – одузевши од болесника износ од 10.000,00 динара, док је он лежао у болесничком кревету, чиме је исказала понашање које је такво да не може да настави рад код послодавца.

У поступку утврђивања и коришћења отказних разлога из члана 179. став 3. тачка 5. и 8. Закона о раду, тужени се у свему придржавао прописане процедуре из одредаба члана 180. и 181. овог закона.

Оспорено решење о отказу уговора о раду тужиле је формално и садржински законито, па су нижестепени судови, правилном применом материјалног права, правилно закључили да није основан захтев тужиле за поништај решења о отказу уговора о раду и враћања на рад. Наводи ревизије којима се оспорава овакав правни закључак нису основани.

Наиме, нижестепени судови су полазећи од резултата доказног поступка (посебно од исказа саслушаних сведока и тужиле као парничне странке), утврдили да је тужила (окривљено, односно свесно) учинила повреду радне дисциплине, на начин описан у оспореном решењу, због чега није било места поништају отказног решења и њеном враћању на рад. За постојање оправданог отказног разлога у смислу члана 179. став 3. тачка 5. и 8. Закона о раду је довољан и само један скривљени акт непоштовања прописане или уобичајене радне дисциплине због којег запослени не може да настави рад код послодавца. Избор о примени овог факултативног отказног рока је на послодавцу и зависи од њега, ако су законски услови испуњени.

Неосновани су ревизијски наводи да је погрешно примењено материјално право јер тужила није оглашена кривом и осуђена за извршење кривичног дела, а сходно члану

179. став 3. тачка 5. Закона о раду. Одузимање новца из комоде пацијента (што је тужиља потврдила у свом исказу) представља радњу извршења кривичног дела учињеног на раду.

Већим делом навода тужиљине ревизије побија се, непосредно или посредно, утврђено чињенично стање, на којем се заснивају нижестепене пресуде. Такве ревизијске разлоге, овај суд није посебно испитивао, ни образложио, будући да се утврђено чињенично стање ревизијом не може побијати у смислу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, на основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Љубица Милутиновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић